

dr. Danka  
Ferenc

Digitálisan aláírta:  
dr. Danka Ferenc  
Dátum: 2025.12.17  
09:28:50 +01'00'



PEST VÁRMEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/030/01446-4/2025.

Ügyintéző: dr. Danka Ferenc

Telefon: (1) 235-1712

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás (közösségi  
együttelési rendeletek)

Hiv. szám:

Melléklet:

Pest vármegye valamennyi jegyzője részére

Székhelyén

Tisztelt Jegyző Asszony! Tisztelt Jegyző Úr!

A Pest Vármegyei Kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásban vizsgálta a közösségi együttélést szabályozó önkormányzati rendeleteket. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 133. § (3) bekezdése alapján a tárgyban kialakított szakmai álláspontomról az alábbiakban tájékoztatom.

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendeletalkotás általános korlátja, hogy magasabb szintű jogszabállyal nem lehet ellentétes. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „a jogállamiság alkotmányos alapját jelentő jogbiztonság elvének egyik garanciája a jogforrási hierarchia érvényesülése. (3019/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [26]) Emellett a Köf.5.026/2020/4. számú határozatában a Kúria kiemeli, hogy az önkormányzati rendszer hatályos szabályainak a mindenkor hatályos törvényekkel és más jogszabályokkal kell összhangban állnia.

Az Möt. 8. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit. Az Möt. 143. § (4) bekezdés d) pontja pedig kifejezetten felhatalmazza a helyi önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit. Ezzel összefüggésben a Kúria a Köf.5.052/2015/2. számú határozatában rámutatott arra, hogy az Möt.-ben kapott, a közösségi együttélés szabályainak megsértése kapcsán megalkotott önkormányzati rendelet kerete és korlátja az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése.

A továbbiakban azokat az önkormányzati rendeletekben fellelt szabályozásokat ismertetem – tárgykörökre bontva –, amelyek magasabb szintű jogszabályi előírásba ütköznek, megjelölve egyúttal a kapcsolódó bírósági határozatokat is. [A hivatkozott jogszabályi rövidítések az alábbiak: A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.); A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a

szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.); A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.); A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.); A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (Tűztv.); Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (Élv.); A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.); A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv.); Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.); A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (Nvt.); A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (KRESZ); A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)]

Az elsőként említendő – leggyakrabban előforduló – problematikus rendelkezés a lakásbelső rendezett állapotára vonatkozó szabályozás, ami Alaptörvény-ellenes és egyúttal a jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes jogalkotást eredményez. A 30/2017. (XI. 14.) AB határozatból következően „vélt vagy valós közérdekre hivatkozással az egyén szabadságát nem lehet korlátozni...”, a szabályozás ellentétes az Möt. 8. § (2) és 143. § (4) bekezdésének d) pontjával.

A jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő jogszabály tényállási elemeit ismétlő és szankcionáló rendeletalkotásnak minősül, emiatt jogszabálysértő:

- az ingatlan elhanyagolt állapotára [Méptv. 174. § (1)-(3) bekezdés; építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről szóló 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 60. § (1) bekezdés; Tűztv. 11. § (1) bekezdés d) pont; tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés; Élv. 7. § (4) bekezdés és az Élv. 60. § bekezdés;
- a szennyvíz közterületre vezetésére (Szabs.tv. 245. § (1) bekezdés b) pont);
- közterületi berendezés használhatatlanná tételére (Szabs.tv. 177. § (1) bekezdés b) pont; Btk. 371. § (1) bekezdés);
- a rovar és rágcsálómentesítésre (fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet; Eütv. 73. § (1) bekezdés; Szabs.tv. 239. § (1) bekezdés b) pont);
- életvitelszerű közterületen tartózkodásra (Szabs.tv. 178/B. § (9) és (10) bekezdés);
- kolduló magatartásokra (Szabs.tv. 285. § (1)-(2) bekezdés);
- szilárd útburkolatra való felhajtás előtt gépjármű kerekeinek sártól történő megtisztítására (KRESZ 63. § (2) bekezdés; Szabs.tv. 224. § (1) bekezdés b) pont);
- hulladékgazdálkodás; hulladék felhalmozó magatartásokra (Ht. 86. § (1) bekezdés);
- dohányzásra (Nvt. 2. § (1) bekezdés d) pont da) alpont; Nvt. 2/A. §; Nvt. 7. § (1) bekezdés)
- kihelyezett gyűjtődényből dolgokat kiválogató (guberáló) magatartásokra – környezetet szennyező esetek (Szabs.tv. 196. § (1) bekezdés a) pont);

vonatkozó szabályozás.

A Kúria Köf.5.0111/2020/5. határozatából következően az indokolatlanul párhuzamos, illetve többszintű jogalkotás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése által védett jogbiztonság elvébe is ütközik [60/2009. (V. 28.) AB határozat] és sérti a Jat. 2. § (1) bekezdése szerinti szabályozási egyértelműség jogbiztonsági követelményét is. (Köf.5047/2016/2.) A szabályozás ellentétes a Jat. 2-3. §-ával is.

Törvényi felhatalmazás hiányában a közterületi árusítást szabályozó önkormányzati rendelet szintén a jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő jogszabály tényállási elemeit (Kertv. 3. § (4) bekezdés; Szabs.tv. 200/A. §-a) ismétlő és szankcionáló rendeletalkotásként jogszabálysértő, ugyanis a Kertv. alapján a kereskedelmi tevékenységek korlátozását vagy tilalmát külön törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet vagy a Kertv. felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szabályozhatja. [Köf.5.015/2021/3. számú határozat]

Szintén jogellenes az *ingatlan megművelésére* vonatkozó szabályozás, ami jogbizonytalanságot eredményező, a normavilágosság követelményét [Jat. 2. § (1) bekezdés] sértő rendeletalkotásban nyilvánul meg. Az ingatlan megművelését előíró rendelkezés bizonytalan szabályozást eredményez, sérti a normavilágosság Jat. 2. § (1) bekezdésében biztosított követelményét és ezzel az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvét. A Kúria Köf.5042/2015/3. számú határozata szerint „[a] normavilágosság követelményének fokozottan kell érvényesülni a szankciót megállapító önkormányzati rendeleti rendelkezés esetében.”

A kihelyezett gyűjtőedényből dolgokat kiválogató (guberáló) magatartásokkal kapcsolatos szabályozásoknál alapvetően kétféle eset különböztethető meg: a környezetet szennyező esetek és a *környezetet nem szennyező esetek*. Ez utóbbit illetően figyelemreméltó a 176/2011. (XII. 29.) AB határozat, mely szerint, ha a dolgok szemétből való kivételét és a guberálást az önkormányzat szabálysértéssé nyilvánítja, azzal a hajléktalan vagy az egzisztenciálisan más módon kiszolgáltatott helyzetben lévő embereket stigmatizálja, ez pedig egyéb helyzet szerinti hátrányos megkülönböztetést okoz.

Törvénysértő az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény helyett a hatálytalan Ket. alkalmazásának elrendelésére történő hivatkozás. A Ket.-et 2018. január 1. napjával a 2016. évi CL törvény 142. §-a hatályon kívül helyezte. A Kúria joggyakorlatából következően [Köf.5.026/2020/4. számú határozat] az önkormányzati rendszer hatályos szabályainak a mindenkor hatályos törvényekkel és más jogszabályokkal kell összhangban állnia; továbbá sérti a normavilágosság követelményét, ha az önkormányzati rendelet rendelkezései hatálytalan jogszabályi rendelkezésekre utalnak. [Köf.5.031/2020/4. határozat]

Az „illetőleg” kötőszó használata a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 7. § (4) bekezdésében foglaltak szerint jogszabály tervezetében nem alkalmazható.

A fent leírtakra figyelemmel kérem, hogy a tárgyban alkotott önkormányzati rendeletet áttekinteni és felülvizsgálatát elvégezni szíveskedjék. Amennyiben a jelen körlevélben ismertetett – a magasabb szintű jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes – szabályozást észlel, a szükséges intézkedéseket tegye meg a jogszerű állapot helyreállítása érdekében, melyről legkésőbb **2026. június 30-ig** várom szíves tájékoztatását.

Budapest, elektronikus időbélyegző szerint

**Dr. Tarnai Richárd főispán**  
nevében és megbízásából:

**Dr. Danka Ferenc**  
főosztályvezető



A dokumentum elektronikus hitelesített.  
2025.12.17 15:21:27  
Pest Vármegyei Kormányhivatal  
Kiadmányozó: TFK TFK

Törvényességi Felügyeleti Főosztály  
1052 Budapest, Városház u. 7.  
Telefon: (06-1) 235-1712; KRID: 119816358  
E-mail: torvenyesseg@pest.gov.hu  
Web: www.pvkh.hu

